

CUPRINS

CAPITOLUL I	9
--------------------------	----------

ORDONAȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI NR. 51/2008. COMENTARIILE PE ARTICOLE	9
---	----------

Articolul 1.....	9
Articolul 2	20
Articolul 2 ¹	30
Articolul 3	47
Articolul 4	50
Articolul 5	54
Articolul 6	57
Articolul 7	62
Articolul 8	63
Articolul 8 ¹	65
Articolul 9	67
Articolul 10.....	69
Articolul 10 ¹	71
Articolul 11	72
Articolul 12.....	74
Articolul 13.....	75
Articolul 14.....	78
Articolul 15.....	82
Articolul 16.....	86
Articolul 17.....	92
Articolul 18.....	96
Articolul 19.....	98
Articolul 20	100
Articolul 21.....	105
Articolul 22	106
Articolul 23	108
Articolul 24	115
Articolul 25	116
Articolul 26	117
Articolul 27	120
Articolul 28	122

Articolul 29	123
Articolul 30	124
Articolul 31.....	125
Articolul 32	126
Articolul 33	128
Articolul 34	174
Articolul 35	177
Articolul 36	179
Articolul 37	181
Articolul 38	184
Articolul 39	192
Articolul 40	193
Articolul 41.....	198
Articolul 42	200
Articolul 43	201
Articolul 44	203
Articolul 45	205
Articolul 46	207
Articolul 47	214
Articolul 48	215
Articolul 49	215
Articolul 50	218
Articolul 50 ¹	220
Articolul 50 ²	220
Articolul 51.....	221
Articolul 52	222
Articolul 53	223
Articolul 54	226

CAPITOLUL II 231

JURISPRUDENȚA INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI 231

I. Ajutor public judiciar sub forma facilităților la plata taxelor judiciare	231
1. Facilități la plata taxelor judiciare. Cuantumul excesiv al taxelor în raport cu situația financiară a reclamantei.....	231

2. Ajutor judiciar în forma reducerii taxei judiciare datorate în recurs. Limite	233
3. Facilități la plata taxelor judiciare. Aprecierea situației materiale și a stării de pericol	235
4. Facilități la plata taxelor judiciare de timbru. Reclamant aflat în stare privativă de libertate.....	238
5. Scutire de la plata taxei de timbru datorate pentru eliberarea unei copii de pe actul aflat la dosar. Solicitant aflat în stare privativă de libertate	240
6. Acordarea repetată a ajutorului public judiciar. Limite	241
7. Acordarea ajutorului public judiciar cumulat	242
8. Scutire de la plata taxei judiciare datorate în apel. Aprecierea stării de „pericol”	244
9. Ajutor judiciar acordat în considerarea unei situații speciale. Condiții	246
10. Eșalonarea plății taxei judiciare de timbru. Stabilirea ratelor lunare	247
11. Eșalonarea plății diferenței taxei judiciare datorate în recurs. Stabilirea venitului mediu net lunar	248
12. Ajutor judiciar în forma scutirii de la plata taxei de timbru. Dovezi	249
13. Facilități la plata taxelor judiciare. Dovada situației materiale.....	250
14. Scutire de plata taxei judiciare de timbru. Lipsa mijloacelor financiare.	251
15. Scutire de plata taxei de timbru. Venit net sub 500 lei. Lipsă mijloace.....	252
16. Scutirea de plata taxei de timbru. Eșalonarea plății acesteia.....	253
17. Ajutor public judiciar. Eșalonarea sau amânarea plății taxei judiciare de timbru.....	254
18. Scutire de plata taxei judiciare de timbru. Starea financiară	256
19. Ajutor public judiciar. Scutire de plata taxei judiciare de timbru.....	257
20. Asistență judiciară gratuită sub forma scutirii de plata taxei judiciare de timbru. Pensionar.....	259

21. Ajutor public judiciar. Scutire de plata taxei de timbru. Lipsă mijloace materiale.....	260
22. Ajutor public judiciar. Asistență judiciară gratuită. Scutirea de la plata taxei judiciare de timbru	261
23. Ajutor public judiciar. Scutire de plata taxei judiciare de timbru. Petentă aflată în executarea unei pedepse privative de libertate	264
24. Eșalonarea plății taxei judiciare de timbru. Cerere de ajutor public judiciar formulată cu rea-credință. Sesizarea instanței	265
25. Ajutor public judiciar. Scutire de plata taxei judiciare de timbru.....	266
26. Ajutor public judiciar sub forma facilităților la plata taxelor judiciare. Cereri subsidiare	267
27. Ajutor public judiciar. Eșalonarea plății taxei de timbru	268
28. Reducerea taxei judiciare de timbru	269
29. Scutire de plata taxei judiciare. Sume datorate în mod periodic.....	270
30. Facilități la plata taxelor judiciare. Dovada situației materiale.....	271
31. Solicitare de scutire totală de plata taxei judiciare de timbru. Admiterea cererii în forma eșalonării plății.....	272
II. Ajutor public judiciar sub forma asistenței prin avocat.....	274
1. Asistență prin avocat solicitată în recurs. Lipsa resurselor materiale	274
2. Ajutor public judiciar. Plată onorariu de avocat	275
3. Asistență prin avocat. Avansarea onorariului pentru apărătorul desemnat, în proporție de 50%	277
4. Acordarea asistenței prin avocat. Condiții. Aprecierea stării de „pericol”	278
5. Plata onorariului pentru asigurarea asistenței juridice. Dovada situației materiale	280
6. Recurs împotriva unei hotărâri irevocabile. Refuzul ajutorului public judiciar în forma asistenței prin avocat	281
7. Cerere pentru acordarea asistenței prin avocat. Condiții.....	283

8. Asistență prin avocat solicitată după declararea unui recurs, în procedura revizuirii. Admisibilitate	285
9. Ajutor public judiciar solicitat abuziv. Refuzul acordării.....	287
10. Acordarea asistenței prin avocat. Condiții referitoare la venituri	289
11. Cerere pentru acordarea asistenței prin avocat. Depășirea pragurilor referitoare la venituri.....	290
12. Asistență prin avocat. Cheltuielile procesului. Aprecierea stării de „pericol”	291
13. Revizuire. Asistență prin avocat și scutire de la plata taxei judiciare. Cumulul formelor de ajutor judiciar	293
14. Plata onorariului de avocat. Cuantificarea sumei.....	295
15. Asistența judiciară prin avocat	296
16. Ajutor public judiciar. Asistență judiciară prin avocat...	297
17. Ajutor public judiciar. Gradul redus de complexitate a cauzei	298
18. Ajutor public judiciar. Avocat din oficiu și scutire de taxă judiciară de timbru. Lipsa dovezilor cerute de lege.....	299
19. Ajutor public judiciar. Necesitatea depunerii de acte doveditoare.....	300
20. Ajutor public judiciar. Asistarea și reprezentarea de către un avocat. Scutirea de plata taxei judiciare de timbru ...	301
21. Ajutor public judiciar. Consultații și reprezentare în fața tuturor autorităților în vederea recuperării imobilului preluat abuziv.....	302
22. Ajutor public judiciar. Asistență judiciară gratuită. Scutirea de plata taxei judiciare de timbru. Lipsa dovezilor cerute de lege.....	304
III. Ajutor public judiciar sub forma plății onorariului expertului.....	305
1. Ajutor judiciar sub forma plății onorariului expertului. Obligații în probațiune	305
IV. Cerere de reexaminare	307
1. Cerere de reexaminare. Stabilirea obligației de plată în sarcina altei persoane decât titularul cererii de reexaminare	307

2. Cerere de reexaminare. Eșalonarea plății taxei judiciare de timbru.....	308
3. Ajutor public judiciar. Reducere cauțiune. Cerere de reexaminare	310
4. Reexaminare. Dovada stării materiale	314
5. Reexaminare. Ajutor judiciar acordat în mod repetat în cursul unei perioade de un an. Consecințe	315
6. Reexaminare. Refuzul acordării ajutorului public judiciar în forma facilităților la plata taxelor de timbru	317

CAPITOLUL III 320

JURISPRUDENȚA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI 320

III. 1. Ajutor judiciar public sub forma plății onorariului de avocat. Dreptul de acces la instanță	320
1. Lipsa mijloacelor financiare pentru angajarea unui apărător. Lipsa unei reglementări care să prevadă acordarea asistenței judiciare în materie civilă. Dreptul de acces efectiv la un tribunal. Art. 6 paragraf 1 din Convenție.	320
2. Imposibilitatea obținerii ajutorului judiciar în cadrul unei proceduri de calomnie. Accesul liber la un tribunal. Art. 6 paragraf 1 din Convenție	322
3. Neacordarea ajutorului judiciar printr-un avocat. Imposibilitatea persoanei fără cunoștințe juridice de a se apăra eficient. Dreptul la un proces echitabil. Art. 6 paragraf 1 din Convenție	324
4. Lipsa mijloacelor materiale pentru a angaja apărător pentru a declara recurs în fața instanței de casație. Accesul liber la justiție.....	328
5. Refuzul acordării asistenței judiciare pentru susținerea apelului. Accesul liber la justiție.....	329
6. Lipsa unei asistențe juridice din oficiu eficace. Dreptul la un proces echitabil	330
7. Lipsirea de serviciile unui avocat. Proces echitabil	331
8. Refuzul ajutorului judiciar. Art. 6 paragraf 3 lit. c.....	333

9. Neobținerea desemnării unui avocat din oficiu pe tot parcursul procedurii penale. Art. 6 paragraf 3 lit. c)	334
10. Neîmputernicirea apărătorului de a asigura apărarea în lipsa reclamantului. Art. 6 din Convenție	336
11. Refuzul acordării asistenței gratuite printr-un avocat din oficiu. Art. 6 paragraf 3 lit. c) din Convenție	337
12. Lipsa desemnării unui avocat din oficiu. Asistență juridică gratuită. Art. 6 paragraf 3 lit. c) din Convenție	338
13. Lipsa apărătorului ales. Echitatea procedurii. Art. 6 paragraf 3 lit. c) din Convenție	340
14. Lipsa asistenței judiciare prin avocat în instanța de recurs. Echitatea procedurii	341
15. Neacordarea asistenței juridice printr-un avocat din oficiu în fața instanței de recurs. Art. 6 paragraf 3 lit. c din Convenție	342
16. Refuzul acordării asistenței gratuite printr-un avocat. Art. 6 paragraf 1 și 3 lit. c) din Convenție	344
17. Nereprezentarea prin avocat. Dreptul de acces la un tribunal	347
18. Respingerea cererii de acordare a ajutorului judiciar. Accesul la o jurisdicție administrativă	348
19. Lipsa unui avocat în timpul audierii. Dreptul la un proces echitabil	350
20. Imposibilitatea de a beneficia de ajutor judiciar într-o procedură de calomnie. Accesul efectiv la un tribunal	352
21. Neacordarea ajutorului judiciar în cadrul unui proces de calomnie în care solicitanții erau pârâți. Egalitatea de arme 357	
22. Respingerea cererii de ajutor judiciar în recurs. Dreptul la un proces echitabil	361
23. Refuzul acordării asistenței juridice printr-un avocat. Dreptul la un proces echitabil	366
24. Refuzul acordării asistenței juridice printr-un avocat. Dreptul la un proces echitabil	366
III. 2. Taxa judiciară de timbru. Dreptul de acces la instanță	370

25. Anularea acțiunii pentru neplata taxei judiciare de timbru. Încălcarea dreptului de acces la o instanță. Art. 6 paragraf 1 din Convenție	370
26. Cuantumul excesiv al taxei judiciare de timbru. Dreptul de la un tribunal. Art. 6 § 1 al Convenției	373
27. Obligarea unei persoane aflată în stare privativă de libertate la plata unei taxe de timbru de 10 RON. Art. 6 paragraf 1 din Convenție	377
28. Exagerarea în mod deliberat a valorii cererilor de despăgubire. Scutire de plata taxelor judiciare de timbru. Art. 6 paragraf 1 din Convenție	379
29. Taxă de timbru de 8 ori mai mare decât veniturile reclamantei. Dreptul de acces la justiție. Art. 6 paragraf 1 din Convenție	381
30. Anularea recursului de către Curtea de Apel pentru neplata taxei de timbru. Accesul liber la justiție. Art. 6 paragraf 1 din Convenție	385
31. Anularea de către instanțele interne a unei acțiuni în despăgubire datorită neplății taxei judiciare de timbru. Îngrădirea accesului liber la justiție. Art. 6 paragraf 1 din Convenție	387
32. Anularea acțiunii pentru neplata taxei judiciare de timbru. Existența altor căi efective de atac. Art. 6 paragraf 1 din Convenție.....	390
33. Refuzul autorităților fiscale de a acorda scutire de plata taxei judiciare de timbru. Dreptul la un proces echitabil.....	392
34. Acces efectiv. Taxa de timbru. Investigarea situației personale a reclamantului.	396
III. 3. Onorariu executor judecătoresc. Imposibilitate de plată. Accesul liber la justiție	398
35. Imposibilitatea plății onorariului executorului judecătoresc. Îngrădirea accesului la justiție. Art. 6 paragraf 1 din Convenție	398
36. Obligația avansării cheltuielilor de executare de către creditor. Art. 6 paragraf 1 din Convenție	402
III. 4. Asistență prin interpret. Dreptul la un proces echitabil ...	405

37. Asistență gratuită printr-un interpret. Proces echitabil.....	405
III. 5. Ajutor judiciar. Condiții de acordare. Dreptul de acces la un tribunal	406
38. Refuzul acordării asistenței juridice. Dreptul de acces la un tribunal	406
39. Refuzul acordării asistenței juridice pentru promovarea unei acțiuni în stabilirea paternității. Dreptul de acces la un tribunal	407
40. Respingerea cererii de ajutor judiciar de către instanța de casație. Dreptul de acces la un tribunal.....	409
41. Refuzul examinării pe fond a recursului. Dreptul de acces la un tribunal.....	411
42. Lipsa unei reglementări legale a acordării asistenței juridice în cadrul recursului în anulare. Dreptul la un proces echitabil.....	413
43. Asistența juridică pentru promovarea recursului la Curtea de Casație. Dreptul de acces la o instanță.....	415
44. Asistență juridică. Lipsa unui motiv întemeiat de recurs. Dreptul de acces la un tribunal	418
45. Ajutor judiciar în cadrul unei proceduri de divorț. Condiția lipsei resurselor financiare. Dreptul de acces la un tribunal.....	420
CAPITOLUL IV.....	422
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE.....	422
1. Ajutor public judiciar. Accesul liber la justiție	422
2. Ajutor public judiciar. Recunoașterea dreptului la ajutor numai în favoarea persoanelor fizice. Discriminare în raport cu persoana juridică. Art. 4 din O.U.G. nr. 51/2008	424
3. Ajutor public judiciar. Limitarea dreptului la apărare	427
4. Ajutor public judiciar. Accesul la justiție	428
5. Scutire de plata taxei judiciare de timbru. Cazuri limitative. Acces liber la justiție	429
6. Lipsă mijloace financiare de plată. Dreptul la un proces echitabil.....	430

7. Ajutor public judiciar. Acces la justiție. Lipsa enumerării cauțiunii printre formele ajutorului public judiciar..... 431
8. Compatibilitatea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă cu natura procedurii jurisdicționale în fața Curții Constituționale 433